

Prijevod na bosanski jezik

BROJ ZAJMA I-859-BA
BROJ SUBVENCije I-C-1337-BA

UGOVOR O FINANSIRANJU PROJEKTA

Projekat ruralnog poslovnog razvoja (Rural Business Development Project - RBDP)

između

BOSNE I HERCEGOVINE

i

MEĐUNARODNOG FONDA ZA POLJOPRIVREDNI RAZVOJ

Potpisano u Rimu, Italija i Sarajevu, Bosna i Hercegovina

UGOVOR O FINANSIRANJU

Broj zajma: I-859-BA

Broj subvencije: I-C-1337-BA

Naslov projekta: Projekat ruralnog poslovnog razvoja (RBDP) („Projekat“)

Bosna i Hercegovina („Zajmoprimac/Primalac“)

i

Međunarodni fond za poljoprivredni razvoj („Fond“ ili „IFAD“)

(svaka posebno „Stranka“, a zajedno „Stranke“)

Ovim se slažu kako slijedi:

Odjeljak A

1. Sljedeći dokumenti skupno čine ovaj ugovor: ovaj dokument, Opis projekta i Način provedbe (Prilog 1) i Tablica namjene (Prilog 2).
2. Sve odredbe Općih uslova za finansiranje poljoprivrednog razvoja Fonda od 29. aprila 2009. godine, koji se mogu mijenjati s vremena na vrijeme („Opći uslovi“), primjenjuju se na ovaj ugovor.
3. Fond daje Zajmoprimcu/Primaocu zajam i subvenciju („Finansiranje“). Dio A Projekta izvodi Federacija Bosne i Hercegovine („Federacija“), a Dio B Projekta izvodi Republika Srpska („RS“), te u tu svrhu Zajmoprimac/Primalac Federaciji i RS-u na raspolaganje stavlja određene dijelove sredstava Finansiranja prema uslovima navedenim u ovom ugovoru te u skladu s odredbama supsidijarnih ugovora između Zajmoprimca/Primaoca i Federacije, odnosno RS-a.
4. Zajmoprimac/Primalac namjerava od OPEC fonda za međunarodni razvoj („OFID“) dobiti zajam u iznosu od otprilike 5.35 miliona USD („OFID zajam“) za pomoć u finansiranju Dijela A Projekta prema uslovima koji će biti određeni ugovorom („Ugovor o zajmu OFID“) između Zajmoprimca i OFID-a. Republika Srpska će osigurati odgovarajuće finansiranje od otprilike 3.43 miliona USD za Dio B Projekta.

Odjeljak B

1. A. Iznos zajma je 8 050 000 SDR.
B. Iznos subvencije je 500 000 SDR.
2. Zajam se dodjeljuje prema posebnim uslovima IFAD-a. (*hardened terms*).
3. Valuta plaćanja zajma je euro.
4. Prvi dan primjenjive fiskalne godine je 1. januar.

5. Glavna naplata i naplata za uslugu se plaćaju svakog 15. februara i 15. augusta.
6. Iznosi koji se unaprijed povlače s računa za zajam i subvenciju drže se na četiri određena računa denominirana u eurima, koje otvara i održava Zajmoprimac/Primalac u bankama koje su prihvatljive Fondu (odvojeni računi za sredstva zajma i subvencije za svaki od dva entiteta). Četiri računa projekta denominirana u lokalnoj valuti (odvojeni računi za sredstva zajma i subvencije za svaki od dva entiteta) se otvaraju u bankama koje su prihvatljive Fondu.
7. Za Dio A Projekta se osigurava paralelno finansiranje za ukupan iznos od otprilike 1 940 000 USD, a za Dio B Projekta za ukupan iznos od otprilike 1 420 000 USD u skladu s odobrenim godišnjim planovima rada i proračunom Projekta koji pokriva sve poreze i takse.

Odjeljak C

1. Glavne agencije Projekta su Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za Dio A, a Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske za Dio B.
2. Federacija i Republika Srpska su određeni kao dodatne Stranke Projekta.
3. Datum završetka Projekta je peta godišnjica dana stupanja na snagu ovog ugovora.

Odjeljak D

Fond će upravljati finansiranjem i nadgledati Projekat.

Odjeljak E

1. Sljedeće je određeno kao dodatni razlozi za obustavu ovog ugovora: OFID ugovor o zajmu će biti obustavljen.
2. Sljedeće je određeno kao dodatni razlozi za poništenje ovog ugovora: OFID ugovor o zajmu će biti poništen.
3. Sljedeće je određeno kao dodatni opći uslovi koji prethode povlačenju:
 - (a) za Dio A Projekta OFID ugovora o zajmu, Ugovor o projektu između IFAD-a i Federacije i Supsidijarni ugovor Federacije će svi biti potpisani;
 - (b) za Dio B Projekta, RS će osigurati odgovarajuće finansiranje i Ugovor o projektu između IFAD-a i RS-a i Supsidijarni ugovor RS-a će oba biti potpisana.
4. Ovaj ugovor podliježe ratifikaciji od Zajmoprimca/Primaoca.

5. U nastavku su ovlaštene predstavnici i adrese za bilo koju komunikaciju vezanu za Ugovor:

Za Zajmoprimca/Primaoca:

Ministarstvo finansija i trezora
Trg Bosne i Hercegovine br. 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Za Fond:

Predsjednik
International Fund for Agricultural Development
Via Paolo di Dono 44
00142 Rim

Italija

Ovaj ugovor je pripremljen na engleskom jeziku u šest (6) originalnih primjeraka, tri (3) za Fond i tri (3) za Zajmoprimca/Primaoca.

BOSNA I HERCEGOVINA

svojeručni potpis

Nikola Špirić

Potpredsjednik Vijeća ministara i
ministar finansija i trezora

Datum: 20. decembra 2013. godine

MEĐUNARODNI FOND ZA
POLJOPRIVREDNI RAZVOJ

svojeručni potpis

Kanayo F. Nwanze

Predsjednik

Datum: 04. decembra 2013. godine

Prilog 1

Opis projekta i Način provedbe

I. Opis Projekta

1. **Područje Projekta.** Projekat se provodi u 27 općina u Federaciji Bosne i Hercegovine i u 20 općina u Republici Srpskoj. Izbor tih općina se temelji na njihovom slabom razvoju i socio-ekonomskom poretku, njihovom ograničenom sudjelovanju u prijašnjim IFAD projektima, te na potencijalu skaliranja neke od intervencija koje su pokazale veliki utjecaj u prijašnjim IFAD projektima. Nadalje, unutar tih odabranih općina, usmjeravat će se nanajuskraćenije i nerazvijenije zajednice, posebno što se tiče ruralne infrastrukture. U Federaciji su odabrane općine raspodijeljene u devet kantona: Hercegovačko-neretvanski kanton: Neum, Ravno i Stolac; Sarajevski kanton: Trnovo; Bosansko-podrinjski kanton: Foča-Ustikolina, Goražde i Pale-Prača; Zeničko-dobojski kanton: Vareš i Breza; Livanjski kanton: Drvar, Bosansko Grahovo, Glamoč i Kupres; Srednjobosanski kanton: Dobretići, Jajce i Gornji Vakuf; Unsko-sanski kanton: Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac i Bužim; Tuzlanski kanton: Čelić, Teočak, Sapna, Kalesija i Kladanj; Posavski kanton: Orašje i Odžak; i Zapadnohercegovački kanton: Grude. U RS-u, u 20 općina će biti uključene sljedeće: Jezero, Šipovo, Kupres, Mrkonjić Grad, Ribnik, Istočni Drvar, Petrovac, Oštra Luka, Krupa na Uni, Novi Grad, Kostajnica, Kozarska Dubica, Petrovo, Pelagićevo, Donji Žabar i Vukosavlje, Šamac, Brod, Derventa i Srbac.

2. **Ciljano stanovništvo.** Projekat cilja na 20 000 domaćinstava svih nacionalnosti uključujući: (i) poljoprivrednike malog posjeda, i muškarce i žene zainteresirane za komercijalnu poljoprivredu; (ii) Udruge proizvođača i Poljoprivredne zadruge povezane s poljoprivrednicima malih posjeda, te (iii) žene i nezaposlenu omladinu zainteresiranu za zapošljavanje izvan poljoprivrednog sektora ili samozapošljavanje. Domaćinstva na čelu sa ženama čine gotovo 25% ciljne grupe.

3. **Cilj i svrha.** Cilj Projekta je smanjenje siromaštva na ruralnim područjima podizanjem prihoda ciljne grupe i jačanjem njihove otpornosti izgradnjom unosnih poljoprivrednih poduzeća i poduzeća van poljoprivrednog sektora u Bosni i Hercegovini. Svrha Projekta je da pomogne samoodrživim poljoprivrednicima u prijelazu na komercijalnu poljoprivredu te u razvoju sektora poduzeća izvan poljoprivrednog sektora za stvaranje ruralnih radnih mjesta. Očekivani ishodi projekta su: (i) povećana produktivnost i poduzetništvo kroz ojačane poslovne i savjetodavne usluge; (ii) povećan pristup održivim finansijskim uslugama, te (iii) poboljšani pristup tržištima i poslovnim prilikama. Od najmanje 75% ciljanih domaćinstava se očekuje povećanje prosječnog prihoda kućanstva iz poljoprivrede za 30 %, te povećanje od prihoda izvan poljoprivrednog sektora za 50 %. Očekuje se povećanje od 5% kod udjela žena i nezaposlene omladine u zapošljavanju.

4. **Komponente.** Projekat se sastoji od četiri komponente: (a) Podrška ruralnom poslovanju; (b) Investicije u ruralno poslovanje; (c) Infrastruktura ruralnog tržišta; i (d) Upravljanje Projektom. Od komponenti se očekuje djelovanje u bliskoj integraciji i sinergiji za najveći mogući učinak na ciljane domaćinstva.

Komponenta a: Podrška ruralnom poslovanju

Komponenta o podršci ruralnom poslovanju se sastoji od tri podkomponente:

(i) Razvoj poljoprivrednog poduzeća, (ii) Usluge poslovnog razvoja i (iii) Razvoj poduzeća izvan poljoprivrednog sektora.

(i) *Podkomponenta (i): Razvoj poljoprivrednog poduzeća.* PProjekt osigurava obuku za 6 000 poljoprivrednika s malim posjedima za povećanje poljoprivredne produktivnosti. Cilj će biti da se poveća urod, kvalitet proizvoda i vrijednost postojećih poljoprivrednih poduzeća kroza savjetovanje i obuku; promicanje usjeva visoke vrijednosti, demonstracija poboljšanih i odgovarajućih tehnologija, te prakse za sektore hortikulture i stočarstva; poboljšani poljoprivredni unosi, poboljšanje u uzgoju stada i stoke te u praksama upravljanja, povećanje standarda sigurnosti hrane, jačanje dobre poljoprivrede te ekološki prihvatljivih praksi. Sve aktivnosti će biti usmjerene prema tržištu i osmišljene da bi pomogli poljoprivrednicima korisnicima u poboljšanju produktivnosti, utrživosti i isplativosti njihovog poljoprivrednog proizvoda.

Uz obuku, Projekat će osigurati:

- *Fond za pomoć poduzećima* za ohrabivanje članova Udruga proizvođača i Poljoprivrednih zadruga da investiraju u novu i poboljšanu infrastrukturu ili opremu koja će poboljšati veze proizvođača s tržištem i omogućiti poljoprivrednicima s malim posjedima da steknu veći udio u tržištu i povećane prihode.

- „*Finansiranje sjemena*“ od do 15 000 KM na odgovarajućoj osnovi dobro vođenim zadrugama usmjerenim prema dobiti koje mogu biti konkurentne u trenutnom okruženju, te imaju potencijal da budu od koristi velikom broju zadrugara, stvaraju dodatni prihod ili zapošljavanje. Finansiranje sjemena je praćeno doprinosima lokalne općine i samih primalaca, te se nadopunjava dodatnim zajmovima kroz Projekat, ako je to potrebno u svrhe poslovnih investicija. Projekat će povezati pruženu finansijsku podršku s već dostupnim finansiranjem iz izvora kao što su Investiciona razvojna banka u RS-u, te pomoći svojim klijentima u pribavljanju garancije od Okvira za garancije RS-a kada ono postane dostupno.

- *Ruralna inicijativa za žene na vodećim položajima*, s ciljem bavljenja pitanjem niskog poduzetničkog samopouzdanja žena sa ruralnih područja, poboljšanjem metodologije kolega i vještina rukovođenja kod žena, jačanja tehničke sposobnosti žena da bi se bavile razvojem ruralnog poduzeća i trening poslovnih vještina, jačanje i osnivanje komercijalno usmjerene udruge proizvođača i zadruge, kroz koje žene imaju bolji pristup obukama, tržištima i rješenjima pakiranja te profesionalnim mrežama. Očekuje se da će aktivnost pokrivati oko 300 žena ili po 150 njih u svakom entitetu.

(ii) *Podkomponenta (ii): Usluge poslovnog razvoja.* Da bi povezo male poljoprivrednike s tržištem, Projekat će ojačati oko 60 Udruga proizvođača i Poljoprivrednih zadruga s članstvom od otprilike 4 200 lica. Osigurati će obuku, mentorstvo na poslu, te olakšati širenje tržišnih veza (npr. povezivanje s krajnjim kupcima ili većim trgovcima/trgovcima na veliko/trgovcima na malo, prerađivačima itd.). Projekat pomaže Poljoprivrednim zadrugama, Udrugama proizvođača i drugim tržišnim posrednicima u pružanju prilika malim poljoprivrednicima za aktivnije sudjelovanje u lancima vrijednosti i usvajanju standarda kao što su Analiza opasnosti i kritične kontrolne tačke (HACCP), Europske dobre poljoprivredne prakse (EuroGAP) i ISO 22 000 standard razvijen od Međunarodne organizacije za

standardizaciju vezano za standarde sigurnosti hrane. Kroz obuku, tehničku pomoć, marketing i pomoć pri pribavljanju potvrda, ruralni poduzetnici, bilo poljoprivredni ili ne, primaju pomoć prilikom razvoja i širenja svojih poduzeća, što stvara mogućnosti za povećanje prihoda i zaposlenosti na ruralnim područjima, te daje dodatnu vrijednost ruralnoj ekonomiji.

(iii) *Podkomponenta (iii): Razvoj poduzeća izvan poljoprivrede.* Projekat se usredotočuje na stvaranje radnih mjesta za žene i nezaposlenu omladinu radi manjka mogućnosti u ruralnim područjima i visoke stope nezaposlenosti za ove dvije grupe. Projekat će pružiti podršku koja će uključivati prepoznavanje poslovnih mogućnosti i mogućnosti zapošljavanja, pripremu tehničke i poslovne izvedivosti, pristup finansiranju kroz ruralnu komponentu finansiranja. Za nekoliko izabranih poduzeća s potencijalom stvaranja radnih mjesta razmotrit će se i mala jednokratna početna kapitalna pomoć s određenim doprinosom iz Projekta. Od ove podkomponente se očekuje pružanje obuke za stvaranje radnih mjesta za oko 1 000 žena i nezaposlenu omladinu. Nadalje, Projekat će (i) naći posebne prilike zapošljavanja u obliku pripravnštva kroz saradnju s privatnim sektorom (ii) blisko sarađivati s općinskim poslovnim zonama za poticanje zapošljavanja mladih (iii) razvijati kreditne proizvode za nezaposlenu omladinu za *start-up* poslove u saradnji s programima podrške privatnom sektoru i (iv) sarađivati s ILO da bi objavili svoje istraživanje, te analiza sektora u razvoju s potencijalom zapošljavanja.

Komponenta b: Investicija u ruralno poslovanje

Komponenta o investiciji u ruralno poslovanje pruža pristup finansijskim uslugama, te poslovanje s dvjema glavnim grupama klijenata: (i) proizvođači s malim posjedom i ruralni poduzetnici, kojima se odobravaju zajmovi za do pet godina i (ii) ruralna poduzeća povezana s jednim od glavnih lanaca vrijednosti podržan od projekta kojima se odobravaju zajmovi. Potiču se inovativna rješenja za finansiranje firmi privatnog sektora s ugovornim rješenjima s Udrugama proizvođača i Poljoprivrednim zadrugama, pošto su se ona pokazala kao jako efikasna u pružanju pravovremenog finansiranja malim poljoprivrednicima, fokusirati se na zahtjeve obrtnog kapitala prerađivača i trgovaca na veliko, obezbjeđivanje pravovremenog plaćanja poljoprivrednicima za njihove proizvode te obezbjeđivanje sigurnog izvora otplate kroz odbitak rata na samom izvoru time smanjujući transakcijski trošak finansijskih institucija.

Ova komponenta također treba osigurati sredstvo refinansiranja komercijalnim bankama i sredstvo za predfinansiranje za MCO za finansiranje s rokom za privatne osobe (poljoprivrednike i mikro poduzeća) i za ruralna mala i srednja poduzeća. Obnovljivi fond od 9.23 miliona USD (12.9 miliona KM) će biti osiguran pod ovom komponentom od kojih će oko 5.85 miliona USD biti za Federaciju i 3.38 miliona USD za RS. Ovaj iznos će iznositi 80% ukupnog fonda pozajmljivanja a dodatnih 20% ili 1.85 USD će pridonijeti uključene finansijske institucije (Participating Financial Institutions - PFI). Raspodjela projekta za podršku investicija u ruralno poslovanje isplatit će se u toku petogodišnjeg razdoblja provedbe projekta, a ugovoreni PFI će odmah revolvirati povratne tokove (*reflows*). Očekuje se da će Projekat osigurati zajam za 1387 poljoprivrednika s malim posjedom i 46 poduzeća. Uključenim finansijskim institucijama će biti pružena kreditna sredstva na najmanje 10 godina kao obnovljivi fond.

Komponentac: Infrastrukture ruralnog tržišta

Komponenta o infrastrukturama ruralnog tržišta poboljšava pristup tržištima kroz širok raspon shema koje će biti provedene u bliskoj saradnji s općinskim vlastima. Sve izabrane sheme će morati pokazati potencijal programa za poboljšanje ekonomskih mogućnosti i života. Glavne vrste infrastrukture koje će biti prihvatljive prema ovoj komponenti moraju uključivati infrastrukturu kao što su seoski i prilazni putevi uključujući mostove, pojilišta za stoku na ispaši, manje sisteme za navodnjavanje, kućnu vodoopskrbu i kanalizaciju.

Komponenta d: Upravljanje projektom

Komponenta o upravljanju projektom finansira sve vanjske troškove upravljanja i koordinacije projektom od Jedinice za koordinaciju projekta (PCU) u Federaciji i Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (APCU) u RS-u.

II. Način provedbe

1. Projekat usvaja pristup potaknut potražnjom da bi uključio poljoprivrednike i ruralne institucije koje su najviše usmjerene prema poduzetništvu, time osiguravajući da će usluge koje pruža projekat uroditi plodom i imati velik učinak na razvoj ruralnog života. Uključena su socijalna uključenost i ciljevi specifični s obzirom na jednakost spolova da bi se osiguralo sudjelovanje lica svih nacionalnosti, žena i mladih u različitim aktivnostima projekta. Organizacioni okvir Projekta se gradi na već postojećim dogovorima za IFAD projekte koji su u toku u Bosni i Hercegovini, a koji su dobro provjereni te su se u prošlosti pokazali učinkovitim. Zajmoprimac/Primalac odobrava Projekat kroza svoje institucije osiguravajući njegovu dosljednost s nacionalnim strategijama i politikama, te će zatim proslijediti prihode finansiranja i odgovornost za provedbu Projekta dvjema entitetskim vladama (Federacija i RS), kroz njihova ministarstva za poljoprivredu kao glavnim agencijama Projekta. U svakom entitetu će međuresorni Upravni odbor Projekta (PSC) biti odgovoran da osigura provedbu Projekta u skladu s čvrstim finansijskim i administrativnim postupcima unutar vladine politike i institucionalnog okvira.

2. *Priručnik za provedbu projekta (PIM)*. PSC odobrava nacrt Priručnika za provedbu projekta te ga predaje Fondu za odobravanje. Dozvoljene su izmjene i dopune Priručnika kao i druge promjene samo uz prethodno odobrenje Fonda.

3. *Srednjoročni pregled (MTR)*. Srednjoročni pregled se provodi na kraju treće godine projekta, za procjenu napretka, dostignuća, ograničenja te utjecaja projekta i vjerovatne održivosti te će davati preporuke i raditi potrebne prilagodbe za preostalo razdoblje isplate. Glavne agencije za Projekat i IFAD zajedno provode MTR.

Prilog 2

Tablica namjene

1. *Raspodjela sredstava zajma i subvencije.* (a) Tablica niže prikazuje kategorije opravdanih troškova koji se financiraju iz zajma i subvencije i raspodjelu iznosa zajma i subvencije u svakoj kategoriji te procenti rashoda za predmete koji se financiraju u svakoj kategoriji:

Kategorija	Dodijeljeni iznos zajma (izražen u SDR)	Dodijeljeni iznos subvencije (izražen u SRD)	Procenat troškova koji se financiraju neto
A. Dio A Projekta u Federaciji			
I. Fond za podršku poduzeća	31 000	32 000	100% neto doprinosa općina/korisnika
II. Obnovljivi investicioni fond	2 810 000		100% neto doprinosa PFI-a
III. Građevinski radovi	275 000		100% neto doprinosa sufinansijera te općina/korisnika
IV. Nacionalna tehnička pomoć, obuka, radionice i studije	585 000	255 000	100% neto doprinosa sufinansijera
V. (a) Oprema	91 000	14 000	100%
VI. Vanjski operativni troškovi	775 000		100%
Nedodijeljeno	238 000		
B. Dio B Projekta u RS-u			
I. Fond za podrškapoduzeća	50 000	13 000	100% neto doprinosa općina/korisnika
II. Obnovljivi investicioni fond	1 626 000		100% neto doprinosa PFI-a
III. Građevinski radovi	190 000		100% neto doprinosa sufinansijera te općina/korisnika
IV. Nacionalna tehnička pomoć, obuka, radionice i studije	560 000	160 000	100% neto od sufinansijera
V. (b) Vozila i oprema	50 000	26 000	100%
VI. Vanjski operativni troškovi	615 000		100%
Nedodijeljeno	154 000		
UKUPNO	8 050 000	500 000	

(b) Raspodjela subvencije za kategorije I, IV, V i VI pokriva troškove za određene aktivnosti vezane za Pomoć Udrugama proizvođača i programima za žene na vodećim položajima.